

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 23/2011
14.11.2011

TILASTOVUODEN 2011 VÄESTÖ - JA TOIMINTATILASTOT

Kirkkohallitus kokoaa vuosittain kaikilta seurakunnilta väestö- ja toimintatilastot lomakkeilla A1 – A6.

Kirkon tilastojen tarkoituksena on palvella seurakuntien ja koko kirkon toiminnan ja talouden suunnittelua ja analysointia sekä välittää tietoja seurakuntien väestömuutoksista ja toiminnasta kirkon eri sidosryhmille. Myös seurakuntalaiset, seurakunnan luottamushenkilöt sekä muut yhteiskunnan tahot tarvitsevat tilastotietoja muodostaakseen oikean käsityksen kirkon ja seurakuntien toiminnasta ja taloudesta sekä niissä tapahtuneista muutoksista.

Tilastovuotta 2011 koskevat väestömuutos- ja toimintatilastot A1–A6 on päivitetty Sakastiin ja ne löytyvät osoitteesta <http://sakasti.evl.fi> >Tilastot >Tilastolomakkeet >A-lomakkeet 2011. Samalta sivustolta löytyvät myös seurakuntayhtymien koodit ja keruulomake diakonian tilastointia varten 1.1.2012 lähtien.

Lomakkeisiin ja niiden varsinaisiin täyttöohjeisiin ei ole tullut muutoksia. Täyttöohjeiden liitteiksi on lisätty ohjeet virheilmoituksista ja niiden merkityksistä Sertikan sähköisillä lomakkeilla. Kirkkohallitus suosittelee, että seurakunta kopioi tai tulostaa arkistokappaleet lomakkeista omaan käyttöönsä.

Seurakuntia pyydetään kiinnittämään huomiota lomakkeilla kysytyjen tietojen huolelliseen täyttämiseen ja annettujen ohjeiden noudattamiseen. Tällöin vältytään ylimääräisiltä tarkistuspyynnöiltä ja tilastot olisivat hyödynnettävissä aikaisemmin.

Väestömuutostiedot A1 ja avioliittotiedot A2 palautetaan Kirkkohallitukseen sähköisesti viimeistään 20.1.2012 mennessä. Kirkkohallitus toimittaa väkiluvut tammikuun aikana edelleen verohallinnolle, joka tarvitsee seurakuntatalouksien jäsenmäärätiedot laskeakseen ennakoperinnän jako-osuudet helmikuusta 2012 alkaen.

Toimintatilastot A3–A6 palautetaan Kirkkohallitukselle sähköisesti Sakastin kautta viimeistään 31.1.2012 mennessä.

Sähköisen tiedonsiirron linkki löytyy osoitteesta sakasti.evl.fi >Tilastot ja sieltä linkki Siirry Sertikaan kirkon intran kautta > Siirry Sertikan web-tallennuslomak-

keille. Sähköiseen tiedonsiirron liittyvät ohjeet on koottu oppaaseen Sähköinen tiedonsiirto, käyttäjän opas.

Mikäli seurakunnassa on tullut muutoksia selainten asetuksiin tai käyttäjille on päivitetty uusia selaimia, Sertika-järjestelmän toimivuus (lomakkeet avautuvat oikein, painikkeet näkyvät) kannattaa testata hyvissä ajoin ennen tilastotietojen toimittamista Kirkkohallitukseen. Sähköisen tiedonsiirron oppaaseen on koottu ohjeita, miten tulee toimia, jos tilastotallennus ei seurakunnassa toimi.

Tilastolomakkeissa ja tilastotietojen palauttamisessa huomioitavaa:

Väestötietojen siirto jäsentietojärjestelmästä

Tilastolomakkeiden A1 ja A2 tiedot voidaan toimittaa suoraan jäsentietojärjestelmästä Sertikan Web-tallennuslomakkeille. Kahden tai useamman kunnan alueelle ulottuvat seurakunnat toimittavat lomakkeiden A1 ja A2 tiedot yhteenlaskettuna Kirkkohallitukseen. Tietoja ei ole mahdollista toimittaa sähköisesti erikseen kunnittain.

Toimintalomakkeiden A4 ja A5 siirto tiedostoista

Toimintatilastot A4 *Lapsi-, nuoriso- ja rippikoulutyö* sekä A5 *Diakonia* voidaan siirtää Sertikaan tiedostomuotoisena eikä lomakkeiden tietoja tässä tapauksessa tarvitse syöttää Web-lomakkeille manuaalisesti. Toimintatilastojen päivitys Sertikassa tapahtuu *Toimintatilastojen päivitys* -painikkeen kautta. Siirto on mahdollista kuitenkin vain, jos seurakunnalla on käytössä Statuksen Työkirja/diakonia- ja nuoriso-työsovellus A4 ja A5.

Lomakkeiden A4 ja A5 tiedot voidaan siirtää samalla kertaa tai erikseen. Ohjelma on testattu niin, että erikseen siirrettävät tiedot eivät tyhjää aikaisemmin lähetetyin lomakkeen tietoja.

Mikäli toisen työalan tilastotiedot valmistuvat toista aiemmin, on suositeltavaa, että tiedot siirretään Sertikaan erikseen.

”Kimppatoimitus”

Kimppatoimituksella on mahdollista toimittaa useamman seurakunnan väestönmuutostiedot samalla kertaa Sertikan Web-tallennuslomakkeille. Seurakuntayhtymissä, joissa on keskusrekisteri, voidaan sopia, että väestönmuutostiedot toimitetaan suoraan keskusrekisteristä. Tällöin paikallisseurakuntien ei enää tarvitse erikseen toimittaa tietoja. Samalla tavalla voidaan siirtää naapuriseurakunnan/naapuriseurakuntien väestönmuutostiedot yhdessä oman seurakunnan tietojen mukana. ”Kimppatoimituksessa” on siis aina seurakuntien kesken etukäteen sovittava, kuka toimittaa tiedot, ettei tapahdu päällekkäistä tiedonsiirtoa. Naapuriseurakunnan/naapuriseurakuntien tietojen siirtoa varten on pyydettävä erikseen erillistunnukset Kirkkohallituksesta.

Erilliskirjanpitoa hoidettujen rahastojen varoilla ylläpidetty toiminta

Seurakunnan toiminta rahoitetaan pääasiallisesti verotuloilla. Joissakin seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä on myös erilliskirjanpitoa hoidettuja rahastoja, joiden varoilla ylläpidetään testamentin tai lahjoituksen yhteydessä määriteltyjä tehtäviä.

Erilliskirjanpitoa hoidetuilla rahastoilla tarkoitetaan rahastoja, joiden kirjanpito hoidetaan omana taseyksikkönä seurakunnan kirjanpidon ulkopuolella. Lomakkeilla A3–A6 ilmoitettaviin tilastotietoihin tulee sisällyttää myös erilliskirjanpitoa hoidettujen rahastojen varoilla ylläpidetty toiminta. Tällaista toimintaa voi olla esimerkiksi diakoniassa.

Mikäli seurakunnassa on omana taseyksikkönä hoidettu rahasto diakonian hyväksi, seurakunta ilmoittaa toimintatilastoina oman kirjanpidon piirissä hoidetun toiminnan lisäksi erilliskirjanpitoa hoidetun rahaston toiminnan kuluneen vuoden aikana. Lomakkeen lopussa selvityskohdassa mainitaan, että toimintaan sisältyy erilliskirjanpitoa hoidettujen rahastojen toiminta.

Seurakuntayhtymän järjestämä toiminta

Seurakuntayhtymän järjestämästä toiminnasta annetaan tiedot lomakkeilla A3 – A6. Näille lomakkeille merkitään tiedot ainoastaan siitä toiminnasta, jonka järjestäjänä on seurakuntayhtymä tai jos se vastaa ko. työmuodon toiminnasta. On tärkeää, ettei niitä tietoja, jotka ilmoitetaan seurakuntayhtymän lomakkeilla, ilmoiteta toiseen kertaan yhtymään kuuluvista paikallisseurakunnista. Seurakuntayhtymän järjestämää toimintaa koskevat tiedot vuodelta 2011 antaa yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajana toiminut kirkkoherra.

Muuta tilastoinnissa huomioon otettavaa

A-lomakkeilla ei edelleenkään tilastoida erityistyömuotojen, kuten perheasiain neuvottelukeskusten, päätoimisten sairaalateologioiden ja palvelevan puhelimen toimintaa, jotka asianomaiset kirkkohallituksen yksiköt kokoavat erikseen.

Aikaisempien vuosien lomakkeet

Tilastotallennuksen oletusvuosi on tilastovuosi. Tilastolomakkeilla koottuja tietoja on Sertika-järjestelmässä tilastovuodesta 1999 lähtien. Vaihtamalla tilastovuotta tai klikkaamalla nuolipainiketta käyttäjä voi hakea näytölle oman seurakuntansa aikaisempien vuosien tilastotiedot, mutta vain, jos henkilöllä on käyttö/selausoikeus seurakunnan lomakkeisiin.

Tehtäväalueiden työalakatteet

Seurakunnat ilmoittavat taloustilastolomakkeella A7 taulukossa 4 "Tehtäväalueiden työalakatteet" mm. seurakunnalliseen toimintaan käytetyt tuotot ja kulut sekä sisäiset erät. Tuottojen ja kulujen erotus kertoo jokaisen tehtäväalueen toiminnan suuruuden eli työalakatteen.

Työalakatte kertoo, miten seurakunnan / seurakuntayhtymän voimavarat jakautuvat perustehtävien kesken aiheuttamisperiaatteen mukaan. Em. tietoja tarvitaan mm. kirkon edunvalvonnassa, kun keskustellaan yhteisöveron jakoosuudesta ja seurakuntien ylläpitämien yhteiskunnallisten tehtävien kustannuksista. Taloustiedot tukevat toiminnan ja talouden suunnittelua, johtamista ja arviointia. Niiden avulla voidaan arvioida muun muassa, käytetäänkö seurakunnassa voimavaroja parhaalla mahdollisella tavalla seurakunnan toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Vertailukelpoisen ja oikean tiedon edellytyksenä on, että toimintatuotot ja -kulut sekä sisäiset erät kirjataan tehtäväalueille todellisen toiminnan mukaan. Mikäli seurakunnalla on esim. perhekerhotoimintaa tai seurakunnassa toimii pyhäkouluja, toiminnasta aiheutuneiden tuottojen ja kulujen seurantaa varten avataan kirjan-

pidossa oma tehtäväalue. Periaatteena on, että jos tehtäväalueella on toimintaa, on myös toiminnasta aiheutuneita kuluja ja mahdollisesti myös tuottoja. Tämä kirjauskäytäntö koskee erityisesti suuria ja keskisuuria seurakuntia.

Kirkkoherroja pyydetään huolehtimaan siitä, että kaikki ne tehtäväalueet, joiden toimintaa seurakunnassa on, otetaan seurakunnassa myös käyttöön.

VÄESTÖ - JA TOIMINTATILASTOT 1.1.2012 LÄHTIEN

Uudistetut toimintatilastolomakkeet A3–A6 otetaan käyttöön 1.1.2012 (yleiskirje 14/2011). Lomakkeilla annetaan tiedot ensimmäistä kertaa vuonna 2013. Tilastolomakkeet ja niiden täyttöohjeet on päivitetty linkkiin <http://sakasti.evl.fi> >Tilastot >Tilastolomakkeet >A-lomakkeet 2012. Seurakunnan tulee tulostaa ja jakaa lomakkeet sekä niiden täyttöohjeet hyvissä ajoin työntekijöille, jotta toimintaa koskevien tietojen tilastointi tapahtuisi seurakunnassa uusien lomakkeiden mukaisesti heti 1.1.2012 lähtien.

Vuonna 2013 väestönmuutoksia ja rippikouluja koskevat tiedot tuotetaan suoraan Kirjuri-järjestelmästä, eikä niitä enää tilastovuodelta 2012 kysytä A1, A2 ja A4-lomakkeilla.

Seurakuntayhtymien lomakkeet A3–A6

Seurakuntayhtymät ovat perinteisesti tilastoineet omilla A3–A6 lomakepohjilla seurakuntayhtymän ylläpitämän ja järjestämän toiminnan. 1.1.2012 lähtien seurakuntayhtymät käyttävät samaa lomakepohjaa kuin paikallisseurakunnat, koska kysytyt tiedot ja tietojen tilastointiperusteet ovat samat sekä paikallisseurakunnalle että yhtymälle. Poikkeuksena lomakkeen A3 kohta 20/24 Kirkolliset toimitukset. *Seurakuntayhtymän yhteisissä tiloissa esim. siunauskappeleissa pidetyt kirkolliset toimitukset voidaan ilmoittaa seurakuntayhtymän lomakkeella eikä niitä silloin ilmoiteta paikallisseurakuntien lomakkeille.* Muilta osin täyttöohjeissa seurakunnalla tarkoitetaan myös seurakuntayhtymää.

Lomakkeen yläreunassa on tärkeää ilmoittaa onko kyse seurakunnan vai seurakuntayhtymän toiminnasta.

DIAKONIAN TUNNUSLUKUJA VERTAILURYHMITÄIN VUODELTA 2010

Kirkkohallitus julkaisee vuosittain Kirkon intranetissä seurakuntien taloutta ja toimintaa kuvaavia tunnuslukuja. Sivustolle on nyt päivitetty taulukko, jossa kuvataan laajemmin diakoniatyötä. Taulukossa on esitetty tietoja mm. diakoniatyön asiakaskontakteista, ruoka-avustusten ja taloudellisten avustusten määrästä euroa per avustus sekä työntekijöiden lukumäärät. Toiminnan lukuja on suhteutettu talouden lukuihin. Seurakunnat voivat hyödyntää ko. tietoja toiminnan suunnittelussa. Taulukko löytyy osoitteesta <http://sakasti.evl.fi> >Tilastot > Talouden- ja toiminnan tunnusluvut > Diakonian tunnusluvut vertailuryhmittäin.

Lisätietoja tilastointiin liittyvissä asioissa antavat vs. tilastoasiantuntija Tero Särkijärvi, puh. (09) 1802 251 ja tilastos sihteeri Helena Kontio, puh. (09) 1802 254.

KIRKKOHALLITUS

Jukka Kesitalo

Pirjo Pihlaja

ISSN 1797-0326